

NOTAT

Vejledning om finansiering på integrationsområdet

Notatet omhandler finansieringsordninger for 1) flygtninge og familiesammenførte til flygtninge, indvandrere og danskere, der er omfattet af integrationsloven og som tilbydes et integrationsprogram og 2) øvrige udlændinge, der tilbydes et introduktionsforløb efter integrationsloven (udenlandsk arbejdskraft, au pair, internationale studerende mv.).

Som udgangspunkt dækker staten kommunernes samlede nettoudgifter efter integrationsloven til flygtninge og familiesammenførte til flygtninge, indvandrere og danskere samt øvrige udlændinge i de første 3 år.

Der kan dog i ekstraordinære situationer fx ved et meget stort flygtningetal, være finansieringsmæssige udfordringer, som der ikke fuldt ud er taget højde for. Det markant højere flygtningetal i 2015 især som følge af begivenhederne i Syrien er en sådan ekstraordinær situation.

Overblik over hovedelementer i integrationslovens finansieringsregler

Grundtilskud	Kommunen kan hjemtage et månedligt grundtilskud i 3 år for hver flygtning og familiesammenført, der er omfattet af et integrationsprogram. For uledsagede mindreårige er der et særligt højt tilskud.
Resultattilskud	Kommunen kan hjemtage resultattilskud, når en flygtning eller familiesammenført kommer i arbejde, uddannelse eller består en afsluttende prøve i dansk.
Refusion	Kommunen kan hjemtage refusion på 50 pct. af

Den 14. januar 2015

Sags ID: 1937480

Dok.ID: 1937480

BIR@kl.dk

Direkte 3370 3800

Mobil 2326 3872

Weidekampsgade 10

Postboks 3370

2300 København S

Telefon 3370 3800

www.kl.dk

Side 1/9

	udgifterne til integrationsprogrammer og introduktionsforløb inden for to rådighedsbeløb for hhv. personer omfattet af et integrationsprogram og personer omfattet af et introduktionsforløb. Kontanthjælp til personer omfattet af et integrationsprogram er ligeledes omfattet af 50 pct. refusion.
Budgetgaranti (bloktilskud)	Størstedelen af kommunernes nettoudgifter til integrationsprogrammer, introduktionsforløb og kontanthjælp under integrationsprogrammer er omfattet af budgetgarantien, dvs. at kommunernes nettoudgifter under ét dækkes enten via tilskud, refusion eller budgetgaranti/bloktilskud.

Den kommunale økonomi på integrationsområdet er desuden påvirket af:

Refusion efter danskuddannelsesloven

Kommunerne kan hjemtage refusion på 50 pct. af udgifterne til danskuddannelse for kursister, hvis kommunen vælger at tilbyde undervisning efter uddannelsesrettens udløb.

Refusionsordninger efter anden lovgivning

Der er særlige refusionsordninger for visse grupper af udlændinge under anden lovgivning.

Mellemkommunal udligning og generelle tilskud

I forhold til udlændinge fra ikke-vestlige lande sker der en udligning af kommunernes generelle merudgifter i forbindelse med integration og sprogundervisning.

Endvidere indgår udlændinge som andre borgere i de generelle ordninger for udligning af forskelle i kommunernes skattegrundlag og udgiftsbehov. Ordningerne sikrer kommuner med et lavt skattegrundlag eller højt udgiftsbehov ekstra finansiering. Endvidere har antallet af borgere betydning for den enkelte kommunes andel af statens bloktilskud til kommunerne.

Generelt om udviklingen i finansieringsreglerne

Integrationslovens finansieringsregler er ændret flere gange. I de første år var finansieringen indrettet sådan, så den enkelte kommune som udgangspunkt modtog fuld *direkte* finansiering af udgifterne i form af grundtilskud, programtilskud og overgangstilskud i det 4.-6. år. Programtilskuddene dækkede som udgangspunkt samtlige udgifter til programaktiviteter. Man kan

således tale om en aktivitetsbestemt finansiering, hvor kommunerne fik dækket deres udgifter i et direkte forhold til aktivitetsomfanget – og uanset effekten af indsatsen.

For at give incitamenter til en mere resultatorienteret indsats blev programtilskuddene afløst af en refusionsmodel, hvor kommunen umiddelbart blev medfinansierende på programaktiviteterne. Ligeledes blev overgangstilskuddene afskaffet, og i stedet blev der indført resultattilskud, som præmierede den målrettede indsats. Da den enkelte kommune hermed modtog et mindre beløb direkte som følge af omlægningen fra programtilskud til refusion, blev bloktilskuddet forhøjet. Set under ét får kommunerne således stadig fuld finansiering, men en del af finansieringen er omlagt til det generelle bloktilskud.

Omlægningen til en mere resultatbaseret finansiering har givetvis ført til en mere målrettet indsats i mange kommuner, men det kan ikke udelukkes, at det også har ført til, at der bruges færre midler på integrationsindsatsen i den enkelte kommune, da den del af finansieringen, der indgår i det generelle tilskud, anvendes til andre formål.

Tilskud

Boks 1: Tilskud efter integrationsloven (15-pl)

Grundtilskud	2.604 kr.
Mindreårige uledsagede	8.658 kr.
Resultattilskud – beskæftigelse	48.440 kr.
Resultattilskud – uddannelse	48.440 kr.
Resultattilskud – danskprøve	36.331 kr.

Grundtilskud

- Beløb: 2.604 kr. (15-pl) pr. måned i tre år (*INL § 45, stk. 3*).
- Ydes for udlændinge, der er omfattet af et integrationsprogram og er
 - 18 år ved kommunens overtagelse af integrationsprogrammet
 - eller er et uledsaget barn under 18 år, der er tilbudt et integrationsprogram.
- Dækker sociale merudgifter og generelle udgifter.

Særligt tilskud til mindreårige uledsagede

- Beløb: 8.658 kr. (15-pl) pr. måned for hver mindreårig uledsaget flygtning (*INL § 45, stk. 6*).
- Tilskuddet ydes indtil de 18 år eller indtil pågældendes forældre får lovligt ophold i Danmark.

- Der kan ikke samtidig ydes grundtilskud eller refusion for programudgifter efter integrationsloven, hvis der ydes det særlige tilskud til mindreårige uledsagede flygtninge.

Resultattilskud

Generelt om resultattilskud (INL § 45, stk. 7):

- Resultattilskud kan kun hjemtages for udlændinge omfattet af et integrationsprogram.
- Hvis der er udarbejdet en integrationskontrakt.
- Kommunen kan hjemtage alle tre resultattilskud (beskæftigelse, uddannelse, danskprøve) for den samme udlænding, hvis betingelserne i øvrigt er opfyldt.
- Kommunen kan kun hjemtage det *samme* resultattilskud én gang.

Beskæftigelse (INL § 45, stk. 7, pkt. 1)

- Beløb: 48.440 kr. (15-pl) kan hjemtages efter 6 måneder i ordinær ansættelse, hvis
 - Beskæftigelsen er ustøttet. Ansættelse med løntilskud eller fleksjob tæller ikke med.
 - Har en varighed på gennemsnitligt mindst 20 timer ugentligt.
 - Har en sammenhængende varighed på 6 måneder – flere ansættelsesforhold kan indgå.
 - Skal være påbegyndt inden den 3-årige introduktionsperiodes ophør.
- Hjemtages af den kommune, der er ansvarlig for integrationsindsatsen på det tidspunkt, hvor beskæftigelsen påbegyndes.

Uddannelse (INL § 45, stk. 7, pkt. 2)

- Beløb: 48.440 kr.(15-pl) kan hjemtages efter 6 mdr. i ordinær studie- eller erhvervskompetencegivende uddannelse
 - Studie: uddannelse der giver adgang til videre uddannelse
 - Erhverv: uddannelse, som kommunen vurderer giver et godt grundlag for ordinær beskæftigelse. Uddannelser, der ikke udløser resultattilskud er produktionsskoleforløb, forberedende voksenundervisning (FVU) og Træningsskolens Arbejdsmarkedsuddannelser (TAMU)
 - Betingelse at udlændingen under hele forløbet kan modtage SU, elevløn eller lignende , der sikrer et forsørgelsesgrundlag.
 - Skal være påbegyndt inden den 3-årige introduktionsperiodes ophør.
- Hjemtages af den kommune, der er ansvarlig for integrationsindsatsen på det tidspunkt, hvor uddannelsen påbegyndes.

Danskprøve (INL § 45, stk. 7, pkt. 3)

- Beløb: 36.331 kr. (15-pl) ved bestået danskprøve på den danskuddannelse, som udlændingen er indplaceret på.

- Udlændingen skal indstille sig til prøve før introduktionsperiodens ophør og bestå prøven senest ved første prøvetermin efter periodens udløb.
- Ved forlængelse af uddannelsesretten:
 - Resultattilskud vil også kunne hjemtages ved indstilling til prøve senest 1 år efter introduktionsperiodens ophør og prøven er bestået senest ved første prøvetermin herefter.

Refusion efter integrationsloven

Kommunernes driftsudgifter til aktive tilbud og danskuddannelse efter integrationsloven refunderes med 50 pct. inden for to rådighedsbeløb (funktion 5.46.60 i kontoplanen). Det betyder at staten refunderer 50 pct. af de bruttoudgifter, der ligger inden for de respektive rådighedsbeløb. Nettoudgifterne er omfattet af budgetgarantien.

Udgifter omfattet af rådighedsloft (INL § 45, stk. 4 og stk. 5)

- 50 pct. refusion af kommunernes udgifter til integrationsprogrammer og introduktionsforløb
- Refusionen omfatter udgifter til:
 - Danskuddannelse
 - Vejledning og opkvalificering
 - Virksomhedspraktik
 - Ansættelse med løntilskud
 - Mentorfunktion
- De to rådighedsbeløb beregnes ved at gange driftsloftet for de respektive målgrupper på antallet af de helårspersoner, der indgår i de to målgrupper.

Driftsloft for integrationsprogrammer (INL § 45, stk. 4)

- Driftsloftet udgør 74.095 kr. (15-pl) pr. helårsperson, der tilbydes et integrationsprogram.
- Antallet af udlændinge, der deltager i fuldt program og udlændinge, der deltager i færre timer medregnes.
- Udgifter til danskuddannelsesudgifterne indgår i hele den 5-årige periode under rådighedsbeløbet og antallet af helårspersoner skal opgøres for hele den 5-årige periode.
- Udgifter til aktive tilbud indgår alene under rådighedsloftet i de første 3 år (introduktionsperioden).
- Perioder med friperioder, ferie og fridage i forbindelse med helligdage kan medregnes.
- Perioder med fravær kan medregnes i op til 3 mdr. fra fraværet er konstateret, hvis kommunen har forudbetalt eller er forpligtet til at betale.

Driftsloft for introduktionsforløb (INL § 45, stk. 5)

- Driftsloftet udgør 50.750 kr. (15-pl) pr. helårsperson, der tilbydes et integrationsprogram.
- Antallet af udlændinge, der deltager i fuldt program og udlændinge, der deltager i færre timer medregnes.
- Den indledende periode i arbejdsmarkedsrettet danskundervisning tæller ikke med under rådighedsbeløbet og helårspersonerne fra denne periode skal ikke indgå under rådighedsbeløbet. Når de pågældende overgår til ordinær danskuddannelse tæller de med under rådighedsbeløbet, indtil det 3-årige introduktionsforløb er udløbet.
- Hvis udlændingen fortsætter i ordinær danskuddannelse, og dette strækker sig ud over det 3-årige introduktionsforløb vil det være refusionsreglerne fra danskuddannelsesloven, der vil være gældende, dvs. at de ikke tæller med under rådighedsbeløbet og helårspersonerne, der ligger i denne periode skal ikke tælles med under rådighedsloftet
- Perioder med friperioder, ferie og fridage i forbindelse med helligdage kan medregnes
- Perioder med fravær kan medregnes i op til 3 mdr. fra fraværet er konstateret, hvis kommunen har forudbetalt eller er forpligtet til at betale.

Ikke omfattet af rådighedsloft (INL § 45, stk. 2)

- Hjælp i særlige tilfælde (funktion 5.46.61 i kontoplanen)
 - Enkeltudgifter, sygebehandling mv. og særlig hjælp vedrørende børn
- Udgifter i forbindelse med udlændingens deltagelse i integrationsprogrammet
 - Særlige forløb, transport, arbejdsredskaber og arbejdsbeklædning, helt særligt undervisningsmateriale, egenbetaling ved højskoleophold
- Udgifter i forbindelse med ordinær ansættelse
 - Hjælpemidler i form af arbejdsredskaber og mindre arbejdspladsindretninger.
- Nettoudgifterne til hjælp i særlige tilfælde er ikke omfattet af omfattet af budgetgarantien.

Refusion efter lov om aktiv socialpolitik

Kommunerne kan hjemtage 50 pct. af udgifter til kontanthjælp for udlændinge omfattet af et integrationsprogram efter integrationsloven jf. kapitel 4 i lov om aktiv socialpolitik (funktion 5.46.61 i kontoplanen). Nettoudgifterne er omfattet af budgetgarantien.

Budgetgaranti (bloktilskud)

- Størstedelen af kommunernes nettoudgifter til integrationsprogrammer, introduktionsforløb og kontanthjælp til udlændinge omfattet af integrationsprogrammer finansieres via budgetgaranti og bloktilskud, jf. lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommunerne¹.
- Budgetgarantien er den økonomiske mekanisme, der regulerer udgifter, der afviger i forhold til det forudsatte niveau. Dvs. hvis der kommer flere flygtninge og øvrige udlændinge, så får kommunerne også mere i bloktilskud – og omvendt – svarende det faktiske udgiftsniveau under ét
- Reguleringen via budgetgarantien sker dog med to års forsinkelse.
- De udgifter de enkelte kommuner ikke får dækket direkte af enten refusion eller grundtilskud bliver således dækket under ét via budgetgaranti.
- Den del af nettoudgiften, der finansieres via budgetgaranti og bloktilskud fordeles til kommunerne efter demografiske og socioøkonomiske kriterier, jf. nedenfor.
- Der kan derfor godt være forskel mellem den enkelte kommunes nettoudgifter og indtægter via bloktilskuddet.

Om resultattilskud:

- Statens tilskud til kommunernes samlede resultattilskud modregnes i budgetgarantien, dvs. at udgifterne til resultattilskud trækkes fra det beløb, som udbetales til kommunerne via bloktilskuddet.

Refusion efter danskuddannelsesloven

- Staten refunderer 50 pct. af kommunernes udgifter til danskuddannelse for kursister, som ikke henvises efter integrationsloven eller henvises til danskuddannelse efter beskæftigelsesloven (DUL § 15).

Særlige refusionsordninger efter anden lovgivning

- Inden for en række andre lovområder er der særlige ordninger med 100 pct. refusion for flygtninge m.v. Vær opmærksom på afgrænsning af målgruppen indenfor for den enkelte lov.
- Der er særlige refusionsordninger i følgende love:
 - Repatrieringsloven (§ 13)
 - Lov om social service (§ 181)
 - Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats (§ 124)
 - Dagtilbudsloven (§ 99)

¹ Grundtilskuddet og tilskuddet til uledsagede mindreårige flygtninge indgår ikke i budgetgarantien, idet tilskuddene er koblet til aktiviteten. Ligeledes er tolkeudgifter ikke omfattet af budgetgarantien, da disse skal dækkes af grundtilskuddet. Nettoudgifterne til hjælp i særlige tilfælde m.v. for udlændinge kompenseres gennem de generelle overførselsskøn.

- Boligstøtteleven (§ 75)
- Lov om almene boliger (§ 62)

Kommunal udligning og generelle tilskud²

Udligning af kommunernes merudgiftsbehov vedrørende indvandrere, flygtninge og efterkommere

- Udligningssystemet bidrager til, at kompensationen over budgetgarantien tilgodeser de kommuner, der har et højt udgiftsniveau
- Hertil kommer en særlig udligningsordning vedrørende flygtninge, indvandrere og efterkommere
- Kommunerne finansierer denne ordning under ét, dvs. alle kommuner bidrager til ordningen i forhold til kommunens folketal og modtager tilskud i forhold til, hvor mange indvandrere, flygtninge og efterkommere, der er i kommunen
- Kommuner med få indvandrere, flygtninge og efterkommere vil således samlet yde et bidrag til ordningen, mens kommuner med mange indvandrere, flygtninge og efterkommere samlet vil modtage et tilskud
- Udligningsordningen tager sigte på generelle merudgifter såsom rådgivning, administration, bibliotek og fritid, sociale og sundhedsmæssige udgifter vedr. børn mm., samt merudgifter til danskundervisning af voksne og til folkeskoleundervisning
- Tilskuddene efter den særlige udligningsordning for udlændinge fremgår af boks 2.

Boks 2: Tilskud vedrørende udlændinge fra ikke-vestlige lande	
	Tilskudsbeløb kr. (15-pl)
Tilskud pr. udlænding	5.663
Yderligere tilskud pr. 0-5 årig udlænding	5.538
Yderligere tilskud pr. 6-16-årig udlænding	22.749

Nettoudligningen og bloktilskud

Udlændinge indgår som andre borgere i de generelle ordninger for nettoudligning af forskelle i kommunernes skattegrundlag og udgiftsbehov. Ordningerne sikrer kommuner med et lavt skattegrundlag eller et højt udgiftsbehov ekstra finansiering. Et lavt skattegrundlag kan eksempelvis skyldes mange borgere på overførselsindkomster. Et højt udgiftsbehov kan skyldes mange ældre, børn og unge eller sociale forhold. Eksempeltvist vil en kommune med mange ældre eller mange ledige blive tillagt et større udgiftsbehov end andre kommuner i udligningen.

² Økonomi- og Indenrigsministeriet: Kommunal udligning og generelle tilskud, pkt. 1.6.13

Herudover har antallet af borgere betydning for kommunernes andel af bloktilskuddet til kommunerne. En del af tilskuddet fordeles efter indbyggertal.